

Obsah

1.	Úvod	10
2.	Základní principy ekologického zemědělství	12
2.1.	Trvale udržitelný rozvoj.....	12
2.1.1	Udržitelný rozvoj.....	12
2.1.2	Základní dimenze trvalé udržitelnosti.....	13
2.1.2.1.	Dimenze ekologická.....	14
2.1.2.2.	Dimenze socioekonomická.....	14
2.1.2.3.	Dimenze morálně-etická.....	15
2.1.2.4.	Dimenze ekonomická.....	16
2.1.2.5.	Dimenze politická.....	16
2.1.3	Programy trvale udržitelného rozvoje.....	17
2.2.	Trvale udržitelné zemědělství.....	20
2.2.1	Charakteristika agroekosystémů.....	20
2.2.2	Členění agroekosystémů dle intenzity vstupů.....	23
2.2.3	Porovnání konvenčních a setrvalých agroekosystémů.....	24
2.3.	Ekologické zemědělství.....	27
2.3.1	Vymezení základních pojmů.....	27
2.3.2	Cíle a principy ekologického zemědělství.....	29
2.3.3	Vývoj ekologického zemědělství v České republice.....	32
2.3.4	Vývoj ekologického zemědělství v EU a ve světě.....	37
2.3.5	Akční plán rozvoje ekologického zemědělství v ČR.....	40
3.	Pěstování rostlin v ekologickém zemědělství	42
3.1	Úvod.....	42
3.2	Obilniny.....	43
3.2.1	Vhodnost pro ekologický systém pěstování a požadavky na prostředí.....	45
3.2.2	Hlavní agrotechnické zásady.....	47
3.3	Pseudoobilniny.....	63
3.3.1	Vhodnost pro ekologický systém pěstování a požadavky na prostředí.....	65
3.3.2	Hlavní agrotechnické zásady.....	65
3.4	Luskoviny.....	68
3.4.1	Vhodnost pro ekologický systém pěstování a požadavky na prostředí.....	70

3.4.2	Hlavní agrotechnické zásady.....	70
3.5	Okopaniny.....	76
3.5.1	Vhodnost pro ekologický systém pěstování a požadavky na prostředí.....	76
3.5.2	Hlavní agrotechnické zásady.....	78
3.6	Olejníny.....	90
3.6.1	Vhodnost pro ekologický systém pěstování a požadavky na prostředí.....	90
3.6.2	Hlavní agrotechnické zásady.....	91
3.7	Pěstování pícnin a mezplodin na orné půdě.....	98
3.7.1	Vhodnost pro ekologický systém pěstování a požadavky na prostředí.....	100
3.7.2	Hlavní agrotechnické zásady.....	101
3.8	Trvalé travní porosty.....	112
3.8.1	Druhá skladba travních porostů.....	113
3.8.2	Obnova travních porostů.....	116
3.8.3	Regulace plevelů.....	120
3.8.4	Hnojení.....	122
3.8.5	Využití ekologicky obhospodařovaných travních porostů a jejich konzervace.....	124
4.	Zahradnictví (pěstování polní zeleniny v ekologickém zemědělství).....	127
4.1.	Úvod do pěstování polní zeleniny.....	127
4.2.	Agrotechnika ekologicky pěstované zeleniny.....	127
4.2.1	Osevní postup.....	127
4.2.2	Výživa a hnojení.....	129
4.2.3	Příprava pozemku.....	131
4.2.4	Osivo a odrůdy.....	132
4.2.5	Předpěstování sadby.....	133
4.2.6	Regulace plevelů.....	133
4.2.7	Ochrana rostlin.....	133
4.2.8	Sklizeň a posklizňové ošetření.....	136
4.3.	Příklady ekologického pěstování zeleniny.....	136
4.3.1	Rané brambory.....	136
4.3.1.1	Požadavky brambor na půdně-klimatické podmínky.....	137
4.3.1.2	Agrotechnika raných brambor.....	138
4.3.1.3	Volba odrůdy.....	138
4.3.1.4.	Příprava půdy.....	139

4.3.1.5. Výživa a hnojení.....	139
4.3.1.6. Volba sadby a založení porostu.....	139
4.3.1.7. Pěstování brambor pod fólií.....	140
4.3.1.8. Sklizeň.....	141
4.3.2. Košťálová zelenina.....	141
4.3.2.1. Příklad pěstování zelí hlávkového.....	143
4.3.2.2. Volba odrůdy.....	143
4.3.2.3. Příprava půdy a hnojení.....	143
4.3.2.4. Volba osiva (sadby) a založení porostu.....	144
4.3.2.5. Ošetřování během vegetace.....	144
4.3.2.6. Sklizeň a posklizňová úprava.....	145
4.3.3 Kořenová zelenina.....	145
4.3.3.1. Příklad pěstování mrkve.....	147
4.3.3.2. Volba odrůdy.....	147
4.3.3.3. Příprava půdy a hnojení.....	148
4.3.3.4. Volba osiva a založení porostu.....	148
4.3.3.5. Ošetřování během vegetace.....	148
4.3.3.6. Sklizeň a posklizňová úprava.....	149
4.3.4 Cibulová zelenina.....	149
4.3.4.1. Příklad pěstování cibule kuchyňské.....	150
4.3.4.2. Volba odrůdy.....	150
4.3.4.3. Příprava půdy a hnojení.....	151
4.3.4.4. Volba osiva (sadby) a založení porostu.....	151
4.3.4.5. Ošetřování během vegetace.....	151
4.3.4.6. Sklizeň a posklizňová úprava.....	152
4.3.5 Listová zelenina.....	152
4.3.5.1. Příklad pěstování hlávkového salátu.....	155
4.3.5.2. Pěstování hlávkového salátu přímo na poli.....	155
4.3.5.3. Volba odrůdy.....	156
4.3.5.4. Příprava půdy a hnojení.....	157
4.3.5.5. Volba osiva(sadby) a založení porostu.....	157
4.3.5.6. Setí ven.....	157
4.3.5.7. Pěstování ze sadby.....	158
4.3.5.8. Ošetřování rostlin.....	158

4.3.5.9. Zavlažování	159
4.3.5.10. Sklizeň a posklizňové práce	159
5. Ochrana rostlin v EZ	160
5.1 Úvod	160
5.2 Škůdci	160
5.2.1 Hmyz- <i>Insecta</i>	161
5.2.2 Roztoči- <i>Acarina</i>	161
5.2.3 Hlístice- <i>Nematoda</i>	161
5.3. Původci chorob rostlin.....	161
5.3.1. Houby- <i>Fungi</i>	161
5.3.2. Bakterie- <i>Bacteria</i>	162
5.3.3. Viry.....	162
5.4. Nepřímé metody regulace chorob a škůdců	163
5.5. Přímé metody regulace chorob a škůdců.....	165
5.5.1. Fyzikální metody	165
5.5.2. Chemické metody	166
5.5.3. Biologické metody	167
5.6. Plevel	168
5.7. Nepřímé metody regulace plevelů.....	169
5.8. Přímé metody regulace plevelů	172
5.8.1. Mechanická regulace plevelů	173
5.8.2. Termické způsoby regulace plevelů	174
5.8.3. Biologická regulace	174
6. Chov zvířat v ekologickém zemědělství	175
6.1. Všeobecné zásady	175
6.2. Související předpisy	176
6.3. Plemena, krajová plemena	177
6.4. Krmení zvířat	177
6.5. Chov hospodářských zvířat	180
6.5.1 Transport zvířat	181
6.5.2 Zjišťování původu výrobků živočišné produkce.....	182
6.5.3 Statková hnojiva	182

6.5.4	Volné výběhy a ustájení hospodářských zvířat	183
6.5.5	Kapacita ustájení a prevence před nadměrným spásáním	184
6.5.6	Savci	185
6.5.6.1.	Všeobecné zásady chovu.....	185
6.5.6.2.	Drůbež.....	186
6.6.	Zajištění vhodných životních podmínek a veterinární ošetření.....	188
6.7.	Zdraví hospodářských zvířat	190
6.7.1	Všeobecné zásady.....	190
6.7.2	Alternativní léčba	191
6.8.	Chov jednotlivých druhů hospodářských zvířat.....	192
6.8.1	Skot.....	192
6.8.1.1.	Základy chovu	192
6.8.1.2.	Formy chovu skotu akceptovatelné systémem ekologické živočišné produkce.....	194
6.8.1.3.	Mléčné farmy	194
6.8.1.4.	Farma zaměřená na produkci hovězího masa	195
6.8.1.5.	Doplňkový chov dobytka	196
6.8.1.6.	Způsoby krmení dobytka.....	196
6.8.2	Prasata	197
6.8.2.1.	Odchov, ustájení prasat	197
6.8.2.2.	Krmení.....	198
6.8.2.3.	Reprodukce.....	199
6.8.2.4.	Porážka a výrobky.....	200
6.8.3	Drůbež	200
6.8.3.1.	Obecné aspekty	200
6.8.3.2.	Základní pravidla konverze.....	200
6.8.3.3.	Druhy vhodné pro chov.....	201
6.8.3.4.	Krmení.....	201
6.8.3.5.	Prostory k chovu drůbeže.....	201
6.8.4	Ovce.....	202
6.8.4.1.	Základní prvky chovu ovcí.....	202
6.8.4.2.	Krmení.....	202
6.8.4.3.	Prostory určené k chovu ovcí.....	203
6.8.4.4.	Šlechtění	204

6.8.5	Kozy	204
6.8.5.1.	Obecné zásady.....	204
6.8.5.2.	Krmení.....	205
6.8.5.3.	Prostory určené k chovu koz.....	206
7.	Doporučená studijní literatura.....	208
7.1	Základní principy ekologického zemědělství	208
7.2	Pěstování rostlin v ekologickém zemědělství	208
7.3	Zahradnictví (pěstování polní zeleniny v ekologickém zemědělství)	209
7.4	Ochrana rostlin v ekologickém zemědělství.....	209
7.5	Chov zvířat v ekologickém zemědělství.....	209
8.	Seznam citované literatury	211